

Dolgozat címe: A nutriatenyésztés lehetséges szerepe a faj inváziójában

Készítette: Vajkai András

Vadgazda mérnök MSC levelező szak

Vadgazdálkodási és Természetvédelmi Intézet

Belső témavezető: Dr. Katona Krisztián, egyetemi docens

Diplomadolgozatomban a nutria (*Myocastor coypus*) 1980-as évekbeni hazai tenyésztésének lehetséges hatásait és összefüggéseit vizsgáltam a jelenlegi egyre intenzívebben terjedő állományok vonatkozásában. A faj részletes bemutatása mellett bemutattam terjedésének ökológiai, gazdasági, valamint humán-, és állategészségügyi kockázatait. A nutria megítélése még a közelmúltban sem volt negatív. Hazánkban is sokan láttak fantáziát tenyésztésében, hiszen prémére rendkívül nagy volt a kereslet. Az 1980-as években szervezett, kihelyező és begyűjtő központok által irányított tenyésztési folyamatról és munkáról beszélhetünk. A nutriát egyes országokban (volt Szovjetunió területén) olyan szinten tartották kívánatosnak, hogy bizonyos élőhelyekre szándékosan, nagy számban betelepítették. A gazdasági érdek ekkor még messze felülmúlta a fajról, és annak kockázatairól meglévő ismereteinket és tudásunkat. Az 1990-es évek elején a nutria prémje iránti kereslet és ezáltal a termékvonat is összeomlott. A tenyésztett állomány egy része azonban itt maradt és kikerült a szabad környezetbe.

Kutatásom során felkerestem 25 volt nutriatenyésztőt és kérdőíves interjút készítettem velük. Kíváncsi voltam a tenyésztési folyamat egészére, az állatok beszerzésétől egészen a tenyészet felszámolásáig. Főként azokat a folyamatok pontokat szerettem volna azonosítani, amikor és ahol lehetőség nyílt a nutriák szabad természetbe való kikerülésére akár szökés, vagy elengedés által. A kérdőívek és a beszélgetések anyagainak feldolgozása során több lehetséges „kikerülési” pontot is azonosítani tudtam. A nutriatenyésztés folyamatának egészét nézve az úgynevezett „kikerülési” pontokon (szökés, elengedés) mennyiségében és minőségében is különböző állomány került ki a szabadba. Egy önálló, szaporodó populáció létrejöttének legnagyobb kockázatát a tenyészet felszámolásakor elengedett állatok jelentették. Ellentétben az egyedi szökésekkel, vagy a beteg, kiöregedett vagy legyengült állatok elengedésével, ezekben az esetekben komplett családok és/vagy hárerek kerültek ki a természetbe. A nutria alkalmazkodóképessége rendkívül jó, így ezen szabadba kikerült családok a kezdeti sokk után kényelmesen folytathatták életüket és nutriák további nemzedékeit alapíthatták meg.